

ER VE ERBAŞ HARÇLIKLARI YÖNETMELİĞİ¹

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup er ve erbaşlara ödenecek harçlık ve münzam harçlıklara ait usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup er ve erbaşları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 23.2.1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 8 inci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aybaşı: Her ayın birinci gününü,
 - b) Birlik/Kurum mutemedi: Harcama yetkilisi tarafından yazılı olarak görevlendirilen ve kendisine verilen veya adına açılan hesaba aktarılan toplam harçlık tutarıyla sınırlı olmak üzere, alınan harçlık tutarını dağıtımdan sorumlu kişilere vermek, bunların dağıtılmasına ilişkin belgeleri, harçlık ödemelerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu birime zamanında vermekle yükümlü olan mutemedi,
 - c) Er: İhtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan rütbesiz askeri,
 - ç) Erbaş: İhtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan onbaşı ve çavuş rütbelerini haiz askeri,
 - d) Harçlık: Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen gösterge rakamlarının, memur aylıklarına uygulanan aylık katsayı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarı,
 - e) İlgili Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını veya İçişleri Bakanlığını,
 - f) Kanun: 23.2.1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununu,
 - g) Münzam harçlık: Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerine göre er ve erbaşlara aylık harçlıkla birlikte ödenecek harçlık tutarını,
 - ğ) Şahıs mutemedi: Erbaş veya erlerin, kendi nam ve hesabına harçlıklarını almak üzere yetkilendirdikleri kişiyi,
 - h) Türk Silahlı Kuvvetleri: Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Harçlık ve Münzam Harçlığa Hak Kazanma

Harçlığa hak kazanma

MADDE 5 – (1) Harçlığa;

- a) Erler askerlik hizmetine giriş tarihinden,
- b) Erbaşlar terfilerine esas olan onay metninde yazılı terfi tarihini takip eden ay başından,
- c) Kanunî bir sebeple harçlığı kesilen er veya erbaşlar tekrar askerlik hizmetine başladıkları tarihten, itibaren hak kazanırlar.

(2) Askerlik hizmetinden sayılmayan günler için harçlık verilmez. Askerlik hizmetinden sayılmayan sürenin başlangıç ve bitiş tarihleri yetkili makamlarca tespit ve ilgililere tebliğ olunur. Bu tebligat harçlık kesintisine esas teşkil eder. Tebligatın gecikmesi gibi sebeplerle yapılacak fazla ödemeler müteakip ilk ayın istihkakından kesilir. Fazla ödeme yapılan er veya erbaşların başka istihkakları kalmamışsa hükmen tahsil olunur.

(3) Terhisleri izinleri bitiminde yapılmak üzere izinli bırakılanların harçlıkları, kıtalarından ayrıldıkları tarihi takip eden ay başından itibaren kesilir. Ancak, herhangi bir nedenle görevlerine döndükleri takdirde bu hak yeniden doğar.

Münzam harçlığa hak kazanma

MADDE 6 – (1) Münzam harçlığa hak kazanma;

- a) Kanunun 5 inci maddesinin (A), (B) ve (C) fıkraları dışında kalan ve Ek-1'de gösterilen sanat ve meslek gruplarında çalışan er ve erbaşlara, yaptıkları fazla iş, sağladıkları menfaat veya gösterdikleri ehliyet nispetinde münzam harçlık ödenebilir. Bu ödeme için, sıralı amir/birlik komutanı tarafından teklif edilerek harcama

¹ Resmi Gazete Tarihi: 16.08.2008 Resmi Gazete Sayısı: 26969

yetkilisince onaylanmak suretiyle munzam harçlığa müstahak görülecek er ve erbaşların, Kanunun 5 inci maddesinin (B) fıkrasında belirtilen kadrolardan birinde çalışmış olması şart değildir.

b) Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasında ifade edilen sürekli tahkimattan maksat, bir ay ve daha fazla devam eden tahkimattır.

c) Ek-1'deki listeye başka sanat veya meslek gruplarının ilavesi mümkün olduğu gibi, bu listeden bir kısım sanat veya meslek gruplarının çıkarılması ve munzam harçlık ödenecek sanatkar veya meslek grubuna mensup er ve erbaş sayısının sınırlandırılmasında mevcut Teşkilat Malzeme Kadrolarının dikkate alınmasının ve bu kadro görev yerinde fiilen istihdam ediliyor olması koşullarını sağlayanların bu ödemedeki yararlandırılması mümkündür.

ç) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen hususlar, kuvvet komutanlıkları, Harita Genel Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına yapılacak tekliflerin ilgili Bakanlıkça onaylanması ile karara bağlanmış olur ve uygulanır. Kuvvet komutanlıkları ve Harita Genel Komutanlığına yapılacak tekliflerin Genelkurmay Başkanlığının onayından geçmiş olması şarttır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Malî Hükümler

Harçlık ve munzam harçlıkların tahakkuku ve dağıtımı

MADDE 7 – (1) Harçlık ve munzam harçlıkların tahakkukunda ve dağıtımında aşağıdaki esaslara uyulur.

a) Harçlık ve munzam harçlıkları ihtiva eden bordrolar, bir ay zarfındaki durum ve geçmiş aylara ait ödenmemiş istihkaklar göz önüne alınarak, ayın son günü, bağımsız takım bölük ve benzeri birlik ve kurumlarca düzenlenir.

b) Er ve erbaş harçlıkları ve munzam harçlıkların ödenmesinde, 31.12.2005 tarihli ve 26040 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde sayılan ilgili belgeler esas alınır. Ancak, munzam harçlıklar bordrolarda ayrıca gösterilir ve belgesi bordroya eklenir.

c) Munzam harçlığa müstahak görülecek er ve erbaşların tespiti için Ek-2 kullanılır. Bu Form, munzam harçlığa müstahak görülecek er ve erbaşların bağlı buldukları birlik komutanı veya kurum amirince düzenlenerek, silsileler yoluyla birlik veya kurumun bağlı olduğu harcama yetkilisinin onayına sunulur. Bu belgeler her ay için ayrı ayrı ve ayın son günü düzenlenir.

ç) Munzam harçlıklar, harçlıklarla birlikte dağıtılır.

d) Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasında belirtilen hizmetleri ifa etmek üzere asıl birliğinden ayrılan er ve erbaşlar, harçlık ve munzam harçlıklarını, harita alımını veya sürekli tahkimatı idare eden birlik veya kurumdan alırlar. Harçlıkları, asıl birliklerinden getirilecek ilmühaberlere, munzam harçlıkları da yeni katıldıkları birlik veya kurumun bu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlayacakları munzam harçlık istihkak belgesine göre ödenir.

e) Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasında belirtilen hizmetleri ifa etmek üzere geçici görevle harita alımı için asıl birliğinden ayrılan er ve erbaşlar, harçlık ve munzam harçlıklarını, asıl birliklerinden alırlar. Munzam harçlığa müstahak görülecek er ve erbaşlar Harita Arazi Birlik Komutanlığına teklif edilerek, asıl birliklerince bu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlayacakları munzam harçlık istihkak belgesine göre ödenir.

(2) Dağıtım; Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri komutanlıkları ile Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Harita Genel Komutanlığında, müteakip ayın 10'una kadar tamamlanır. Jandarma Genel Komutanlığında harçlıkların ve munzam harçlıkların dağıtılması ayın 20'sine kadar tamamlanır.

(3) Gün hesabıyla ödenmesi gereken harçlık ve munzam harçlıkların tutarı; Kanunda tespit edilen miktarlar üzerinden hesaplanan aylık tutarın, ilgili aydaki gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır.

(4) Kanunun 5 inci maddesinin (A), (B), (C) fıkraları ile bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre munzam harçlığa müstahak olanların harçlıkları; yaptıkları fazla iş, sağladıkları menfaat veya gösterdikleri ehliyet nispetinde bir misline kadar artırılabilir.

(5) Kanunun 6 ncı maddesinin (a), (b), (c) ve (d) fıkralarında belirtilen er ve erbaşların munzam harçlıkları, aynı fıkralarda belirtilen azamî miktarlar üzerinden ödenir.

Harçlık ve munzam harçlıkların bankacılık sistemi aracılığıyla dağıtılması

MADDE 8 – (1) Harçlık ve munzam harçlıkların ödemesinin Kanunun 9 uncu maddesine istinaden bankacılık sistemi aracılığıyla yapılmasının mümkün olduğu hâllerde, er ve erbaş harçlıkları bordrosunu tanzim eden ve dağıtımından sorumlu olan, birlik komutanlığı veya kurum amirlikleri tarafından hazırlanan banka listesi, harçlık ödemelerinin gerçekleştirildiği birimce; istihkak sahibi er ve erbaşların hesaplarına yatırılır. Harcama yetkilisince onaylanan banka listeleri, denetlemelere hazır şekilde muhafaza edilir.

Harçlık ve munzam harçlıkların bankacılık sistemi dışında dağıtılması

MADDE 9 – (1) Harçlık ve munzam harçlıkların, bankacılık sistemi dışında dağıtılması hâlinde aşağıdaki esaslara uyulur.

a) Birlik/kurum mutemetlerince toptan alınan er ve erbaş harçlık ve munzam harçlıkları, bordroyu tanzim eden birlik komutanı veya kurum amirlerine bordro toplamı üzerinden teslim edilerek, Ek-3 düzenlenir veya harçlıkları er ve erbaşlara dağıtmakla sorumlu birlik komutanlığı veya kurum amirliklerinin banka hesaplarına havale edilerek alınacak banka dekontu ilgili ayın bordrosu ekinde muhafaza edilir.

b) Harçlık ve munzam harçlıkları teslim alan birlik komutanı veya kurum amiri, kendisinden başka bir subay ve bir astsubay ile istihkak sahiplerine dağıtımını yapar. Subay bulunmayan yerlerde iki astsubay, astsubay bulunmayan yerlerde iki uzman jandarma/uzman erbaş ya da iki erbaş bu dağıtımına katılır. Dağıtım esnasında istihkak sahiplerinin imzaları alınır. Dağıtım müteakip bordronun tutanak kısmı doldurulur ve imza edilir.

c) İzin, askerlik süresinden sayılan hava değişimi, kurs ve benzeri geçici sebeplerle birliğinden ayrılan er ve erbaşların harçlık ve munzam harçlıkları esas birliğince ödenir. Bu gibi sebeplerle birliklerinden ayrılan er ve erbaşların bir şahıs mutemedi belirlenmeleri hâlinde, ödemeler bu şahıs mutemetlerine yapılır.

ç) Şahıs mutemedi belirlemeden ayrılan er ve erbaşların harçlık ve munzam harçlıkları, dağıtımını yapan komutan veya amir tarafından posta ücreti istihkak sahibine ait olmak üzere, kanunî ikametgâh adreslerine postalanır ve makbuz ait olduğu ayın bordrosuna eklenir, banka hesabı mevcutsa; havale ücreti istihkak sahibine ait olmak üzere ilgili hesaba yatırılarak, yatırıldığına dair makbuz ait olduğu ayın bordrosuna eklenir. Posta ücreti veya banka havale ücretinden az olanı tercih edilir.

d) Adresi bilinmeyen veya başka bir sebeple sahibine gönderilmesi mümkün olmayan er ve erbaşların harçlık ve munzam harçlıkları, Maliye Bakanlığı muhasebe birimlerine yatırılarak, 3.5.2005 tarihli ve 2005/8844 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır. Vezne alındı makbuzları ilgili ayın bordrosu ekinde muhafaza edilir.

Seferberlik tatbikatlarına veya eğitimlerine katılan yedek erbaş ve erlere ödenecek harçlık

MADDE 10 – (1) Seferberlik tatbikatlarına veya eğitimlerine katılan yedek erbaş ve erlere, tatbikat veya eğitim süresinin her günü için, 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre 16 yaşını doldurmuş bekâr işçilere uygulanmakta olan aylık net asgari ücretin otuzda biri tutarında ödeme yapılır.

(2) Ancak ilgili mevzuat gereğince, seferberlik tatbikatı veya eğitimi süresince; görevli buldukları kamu kurum veya kuruluşlarından, çalışmakta oldukları işyerlerinden veya Sosyal Güvenlik Kurumundan maaş, ücret veya aylıklarını tam olarak almaya devam eden yedek erbaş ve erlere bu maddeye göre harçlık ödenmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluklar ve Denetleme

Sorumluluk

MADDE 11 – (1) Er ve erbaş harçlık ve munzam harçlık bordrolarının, Kanuna, bu Yönetmelik hükümlerine ve gerçek mevcutlara göre tanziminden, zamanında dağıtılmasından ve bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasından birlik komutanı/kurum amiri, bu konularda görevli olanlar ve gerçekleştirme görevlileri sorumludur.

Denetleme

MADDE 12 – (1) Er ve erbaş harçlık ve munzam harçlıklarının dağıtımında kullanılan belgeler usulüne uygun olarak muhafaza edilir. İlgililerin ayrılması hâlinde devir ve teslim çizelgelerinde gösterilir.

(2) Teftiş birimleri veya bu vazifeyi yerine getirecek olan görevliler, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasını kontrol ederek, sonucu ilgili birlik komutanı veya kurum amirine bildirirler ve ayrıca raporlarında belirtirler.

(3) Harcama yetkilisi olan komutan veya kurum amiri, kendilerine bağlı er ve erbaş harçlıkları ve munzam harçlıklarının tahakkuk ve dağıtımıyla ilgili işlemleri senede en az iki defa ya bizzat ya da görevlendirecekleri kimseler vasıtasıyla denetler.

(4) Denetlemelerde sorumluluğu görülenler hakkında kanunî işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 13 – (1) 21.2.1962 tarihli ve 11041 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Er ve Erbaş Harçlıklarının Tevzi Şekilleri, Takdir Mevzuu Olan Miktarların Tâyin ve Tesbiti Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Sayıştay görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik, 1.9.2008 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı ve Maliye Bakanı yürütür.

**YÖNETMELİĞİN 6 NCI MADDESİ GEREĞİNCE MUNZAM HARÇLIĞA
LAYIK GÖRÜLEN SANAT VE MESLEK GRUPLARI**

Aşçı, hamurkâr, pişirici, nalbant, saraç, terzi, kunduracı, marangoz, demirci, duvarcı, sıvacı, badanacı, kalaycı, betoncu, inşaat işçisi, sıhhi ve fenni tesisatçı, kaloriferci, elektrikçi, telsiz ve telemci, antrak ve radarıcı, frezeci, tornacı, dökümcü, jeneratörcü, optikçi, elektronikçi, sinema operatörü, motorcu, her türlü motorlu araç sürücüsü veya tamircisi, matbaa teknik işçisi, ressam, desinatör, fotoğrafçı, bezlemeci, kartograf, tespitçi, berber, kuaför, dişçi, eczacı kalfası, daktilograf, bilgisayar operatörü, bilgisayar programcısı, tercüman, telefon operatörü, serdümen, motorcu, dalgıç, kurbağa adam, sıhhiye, mekanikçi ve fırıncı.

Ek-2 ve Ek-3